

2018-09-14

Frågor och svar - Nationella läkemedelslistan

Vilka register ska Nationella läkemedelslistan ersätta?

Den Nationella läkemedelslistan ersätter de idag existerande registren Receptregistret och Läkemedelsförteckningen och ska i stort innehålla samma uppgifter som dessa. Receptregistret och Läkemedelsförteckningen drivs och förvaltas av eHälsomyndigheten.

Vad är Receptregistret och Läkemedelsförteckningen?

När en förskrivare (till exempel läkare, sjuksköterska eller veterinär) skickar iväg ett e-recept från sin dator hamnar det i Receptregistret. Samtliga apotek i Sverige kan sedan hämta den information som behövs för att kunna lämna ut receptet.

När ett apotek sedan har lämnat ut ett recept hamnar den uppgiften i registret Läkemedelsförteckningen. Med patientens samtycke kan vården och apoteken se vilka recept en patient har hämtat ut de senaste 15 månaderna.

Vad händer med uppgifterna som idag finns i Receptregistret och Läkemedelsförteckningen?

Uppgifterna som idag finns i dessa två register migreras över till det nya registret Nationella läkemedelslistan.

Kortfattat, vad är/blir Nationella läkemedelslistan?

Nationella läkemedelslistan blir en rikstäckande informationskälla som ska ge vården, omsorgen, apoteken och patienten tillgång till samma information om patientens förskrivna och uthämtade läkemedel i Sverige.

Hur ser tidplanen för införandet ut?

Den nya lagen om Nationella läkemedelslistan och andra lagändringar börjar gälla den 1 juni 2020. Då ska eHälsomyndigheten vara klar med den tekniska lösningen och det ska vara möjligt för vård och apotek att ansluta sig. Två år senare, den 1 juni 2022, ska samtliga vård- och apoteksaktörer ha anslutit sina system till Nationella läkemedelslistan.

Vad är det övergripande målet med Nationella läkemedelslistan?

Ett övergripande mål med den Nationella läkemedelslistan är att skapa en samlad källa av en patients samtliga förskrivna och uthämtade läkemedel

och andra varor samtidigt som patientens behov av integritetsskydd tillgodoses.

Varför behövs Nationella läkemedelslistan?

Nationella läkemedelslistan ska ge de som arbetar inom vården, omsorgen och apoteken samt patienten själv en samlad och aktuell bild av patientens läkemedelsbehandling. Registret ska ge en bild av patientens läkemedelsbehandlingar, oavsett var i landet patienten har ordinerats eller hämtat ut sina läkemedel. Det som visas är information om förskrivna och uthämtade läkemedel.

Vilka effekter förväntas Nationella läkemedelslistan ge?

Förbättrad patientsäkerhet:

Felaktig läkemedelsanvändning – dubbelmedicinering, interaktioner och läkemedelsbiverkningar – kan upptäckas och åtgärdas vid ordination och expediering.

Effektiva arbetsprocesser:

Snabbare läkemedelsgenomgångar med högre kvalitet tack vare färre källor.

Ökad patientdelaktighet:

Patienten kan se aktuell information om egna läkemedelsbehandlingar och kan påverka vem som får tillgång till informationen.

Försvårar missbruk och manipulation:

Patienter kan inte längre röra sig mellan flera läkare för att få olämpliga läkemedel förskrivna.

Förbättrade uppföljningsmöjligheter:

Bättre uppföljning och styrning, till exempel genom att ordinationsorsak införs.

Hur utvecklas Nationella läkemedelslistan?

Vid utvecklingen av den nationella läkemedelslistan samarbetar eHälsomyndigheten med ett flertal myndigheter och organisationer: bland andra SKL, Inera, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen och Sveriges Apoteksförening. Vi planerar även att skapa referensgrupper med representanter för patient- och brukarorganisationer, vård- och apotekspersonal samt systemleverantörer. Allas perspektiv behövs för att listan ska bli så bra som möjligt.

Varför tas bara förskrivna läkemedel med?

Enligt lagen ska Nationella läkemedelslistan omfatta förskrivna och uthämtade läkemedel och varor i Sverige. Vårt mål är dock att åstadkomma en hållbar lösning för Nationella läkemedelslistan. eHälsomyndigheten tar

naturligtvis höjd, så långt det är möjligt, för att kunna utveckla Nationella läkemedelslistan med hänsyn till eventuella framtida förändringar i lagstiftningen.

Vad ingår inte i Nationella läkemedelslistan?

Enligt nuvarande lagstiftning kommer registret inte att innehålla rekvisitionsläkemedel från öppen- och slutenvården, EU-recept och rekvirerade vacciner. Inte heller information från patienten samt så kallad uppmärksamhetsinformation från vård och apotek.

Hur mycket kommer Nationella läkemedelslistan att kosta?

Den totala kostnaden för att anpassa vårdaktörernas system blir, enligt preliminära bedömningar som tidigare genomförts för systemleverantörer, 264 miljoner kronor, och för apoteksaktörernas system 44 miljoner kronor.

Ungefär hälften av systemleverantörerna uppgav att vård- och apoteksaktörerna sannolikt får stå för en del av den totala kostnaden. I så fall får vårdaktörerna betala 99 miljoner kronor och apoteksaktörerna 22 miljoner kronor, utöver den ordinarie systemkostnaden, vilket framkommit i dialog med systemleverantörerna.

På vilket sätt tar ni hänsyn till it-säkerhetsaspekten?

I den fördjupade förstudien som lämnades till regeringen våren 2018 har vi identifierat flera insatser som krävs för att Nationella läkemedelslistan ska uppnå en hög nivå av säkerhet. Det rör sig till exempel om tekniska it-säkerhetsåtgärder, som att etablera en reservdatahall enligt totalförsvarets krav. Beskriv vad som görs inom ramen för pågående program.